

28 lipca 2016 r.

WOOS.411.114.2016.MT

Wójt Gminy Mrągowo

Opinia

Na podstawie art. 57 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), po rozpatrzeniu wniosku z 15.07.2016 r., znak: IPP.061.06.2016 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 20.07.2016 r.) przedłożonego przez Wójta Gminy Mrągowo, w sprawie wydania opinii, wymaganej w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie, po przeanalizowaniu projektu dokumentu:

projekt „Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego Gminy Mrągowo do 2025”

wraz z **Prognozą oddziaływania na środowisko**, wykonaną w lipcu 2016 r., przez Biuro Doradcze EkoINFRA, 10-554 Olsztyn, stosownie do jej wcześniejszego uzgodnienia (pismo RDOŚ w Olsztynie z 27 kwietnia 2016 r., znak: WOOS.411.64.2016.MT), przedkłada następującą opinię:

Strategia jako dokument wyznacza kierunek i zakres działania, który gmina zamierza przyjąć i realizować poprzez ustawiczny rozwój w stosunkowo długim terminie, aby skutecznie osiągnąć założone cele. Zawarte w Strategii zadania powinny stawiać za cel przede wszystkim dążenie do zrównoważonego rozwoju gminy, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania równowagi środowiska naturalnego oraz jego ochrony.

Strategia jest efektem współpracy samorządu lokalnego z mieszkańcami, przedsiębiorcami, instytucjami, organizacjami działającymi na jej terenie, którzy w partnerstwie dążą do osiągnięcia stawianych celów i założeń. Obejmuje wiele dziedzin życia społecznego oraz gospodarczego, dlatego też powinna stanowić bazę odniesienia dla innych strategii, planów i programów, opracowywanych przez samorządy, co podkreśla kluczową rolę i znaczenie tego dokumentu w rozwoju gminy. Przesłankami formalno-prawnymi, uzasadniającymi potrzebę opracowania dokumentów strategicznych na poziomie jednostek samorządu terytorialnego JST, są między innymi dokumenty opracowywane na poziomie europejskim, np. Europa 2020, krajowym - Długookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2030 r., Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju do 2020 r., Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2010-2020: Regiony, Miasta, Obszary wiejskie (KSRR) i regionalnym - Strategia rozwoju województwa warmińsko-mazurskiego do roku 2025. W związku z aktualizacją dokumentów wyższego szczebla, na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim, zaistniała potrzeba przyjęcia spójnego horyzontu czasowego strategii rozwoju gminy - minimum do roku 2020, obejmującego w całości kolejną perspektywę finansową Unii Europejskiej (tj. 2014-2020) oraz przyjęcie horyzontu zbieżnego z horyzontem krajowej i regionalnej strategii rozwoju. Przy opracowywaniu Strategii wybrano metodę ekspercko-partnerską, z wykorzystaniem spotkań warsztatowych.

W tym miejscu należy też zaznaczyć, że zgodnie z nowym podejściem do polityki ochrony środowiska, definiowanej jako zespół działań, mających na celu stworzenie warunków niezbędnych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju - powinna być ona prowadzona na podstawie **strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych**, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2016 r. poz. 383). Wymóg powyższy wynika z obowiązku nałożonego w Dziale III art. 13-18 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*. Zmiana cytowanej ustawy dokonana została ustawą z dnia 11 lipca 2014 r. o zmianie ustawy – Prawo ochrony środowiska oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2014 r., poz. 1101). O wzajemnym powiązaniu Strategii oraz środowiska świadczyć może też zapis „*polityka ochrony środowiska jest prowadzona również za pomocą wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska.*”

EMAS
Zweryfikowany system
zarządzania
środowiskowego
PL 2.28-002-73

Spełniamy wymagania EMAS – zarządzamy urzędem efektywnie, oszczędnie i prośrodowiskowo

ul. Dworcowa 60. 10-437 Olsztyn. tel.: 89 537-21-00. fax: 89 527-04-23.

Przedłożony dokument spełnia kryteria formalne oraz co do zasady merytoryczne, wymagane dla dokumentów o charakterze strategicznym, tj.:

- przedstawia przesłanki, uzasadnienie potrzeby oraz metodologię opracowania dokumentu (planowanie działań, prace przygotowawcze),
- dokonuje **diagnozy** sytuacji, uwzględnia zasadnicze potrzeby mieszkańców w różnych sferach życia,
- wykorzystuje analizę SWOT (lub też inne skuteczne metody analiz), w celu sporządzenia zestawienia czynników wewnętrznych, odnoszących się do celów strategicznych (mocne i słabe strony) oraz uwarunkowań zewnętrznych (szanse i zagrożenia), przedstawia **wizję/misję**, główne **cele strategiczne i podporządkowane mu cele szczegółowe/operacyjne/kierunki działań/działania/zadania**.

W celu uzyskania właściwej kontroli nad procesem wdrażania i weryfikacji postępów, konieczne jest wprowadzenie zasad **monitoringu**, którego celem jest uzyskanie konkretnych mierników osiągnięcia założonych celów. **Monitoring oraz ewaluacja**, stanowią dwa bardzo ważne składniki zarządzania realizacją Strategii, a także integralną część procesu zarządzania z wykorzystaniem środków unijnych. Nadzór nad przebiegiem i prawidłowością realizacji powinien spoczywać na wyznaczonym podmiocie, np. na *Komitecie Monitorującym* lub też *Zespole zadaniowym ds. realizacji Strategii*. W Strategii należy też założyć, przygotowanie okresowych raportów (np. raport roczny, zawierający **wskaźniki** kontekstowe realizacji Strategii, dotyczący roku poprzedniego, z uwzględnieniem poprzednich lat realizacji Strategii).

Dzięki procesowi monitorowania nastąpi:

- kontrola procesu wdrażania Strategii i weryfikacja poszczególnych zadań i kierunków działania;
- ocena efektów wdrożenia Strategii i finansowych relacji z budżetem gminy lub innych środków służących jej finansowaniu.

Zagadnienie to omówiono w rozdziale 8.2, w którym zawarto propozycje **wskaźników** kontekstowych dla poszczególnych celów (tabela nr 23). Stopień realizacji poszczególnych zadań zostanie określony przy pomocy wskaźników produktu, rezultatu i oddziaływania, adekwatnych dla danego typu zadania. Zarekomendowano, aby **ocena stanu wdrażania Strategii** dokonywana była z częstotliwością pomiaru raz w roku w formie raportów rocznych, co pozwoli na regularne sprawdzanie przez zespół monitorujący bieżącego stopnia osiągania poszczególnych wskaźników oraz podejmowanie ewentualnych działań naprawczych.

Opracowanie niniejszej Strategii zostało poprzedzone przeprowadzeniem badań w celu dokonania diagnozy zawierającej informacje o uwarunkowaniach gospodarczych, przestrzennych, ekologicznych i demograficznych, analizy społecznej.

Projektowany dokument zawiera 8 głównych rozdziałów tematycznych, podzielonych na poszczególne podrozdziały.

W dokumencie wyodrębniono następujące zasadnicze punkty:

- uwarunkowania wewnętrzne i zewnętrzne gminy,
- **metodologia** opracowania Strategii,
- **diagnoza** stanu istniejącego, charakterystyka ogólna gminy (gospodarka, rynek pracy, infrastruktura, środowisko, walory przyrodnicze gminy,
- ocena mocnych i słabych stron, **analiza SWOT**,
- **wizja** rozwoju gminy, **cele, kierunki rozwoju gminy, cele strategiczne i operacyjne**,
- zestawienie **działań**,
- zgodność z innymi dokumentami strategicznymi,
- wdrażanie i monitoring.

W wyniku realizacji Strategii powinny nastąpić istotne zmiany przestrzenne, społeczne, gospodarcze, a także zmiany w dziedzinie infrastruktury. Nadrzędnym celem niniejszej Strategii jest zapewnienie gminie konkurencyjnej pozycji w regionie, przy wykorzystaniu mocnych stron oraz szans wynikających z geograficznego położenia, potencjału, tradycji, walorów środowiskowych oraz uwarunkowań historycznych i kulturowych. Strategia analizuje czynniki decydujące o rozwoju gminy, uwzględnia problemy oraz zmianę okoliczności zewnętrznych i uwarunkowań wpływających na możliwość realizacji zawartych w niej zapisów i postanowień. Strategia niniejsza posłuży realizacji misji i wizji, wdrażanej poprzez przyjęte cele strategiczne.

Określa **wizję** rozwoju gminy następująco:

„Zapewnienie mieszkańcom gminy Mrągowo satysfakcjonującej jakości życia poprzez osiągnięcie spójności ekonomicznej, społecznej i przestrzennej z najbardziej rozwiniętymi gminami wiejskimi regionu i kraju”.

Analiza sytuacji w większości gminach województwa ewidentnie wskazuje, że oprócz licznych atutów, występuje też szereg **problemów**, wymagających rozwiązania oraz **podjęcia określonych działań naprawczych i prewencyjnych**.

Wśród nich zidentyfikowano, między innymi następujące:

- niepełny stopień zwodociągowania i skanalizowania gminy;
- gospodarka ciepła oparta często na kotłowniach lokalnych i indywidualnych źródłach ciepła, występują nieefektywne systemy grzewcze, niska efektywność energetyczna budynków użyteczności publicznej i budynków mieszkalnych, co wpływa negatywnie na stan powietrza atmosferycznego;
- nienajlepszy stan dróg powiatowych i gminnych,
- narastający hałas komunikacyjny.

Zgodnie z zapisami projektu dokumentu i Prognozy stan środowiska przyrodniczego na terenie gminy Mrągowo można określić jako dobry. Na podstawie badań przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie można stwierdzić, że w przeważającej mierze jakość wód powierzchniowych w gminie jest dobra i zadowalająca. Liczba instalacji OZE na terenie gminy jest znaczna. Obecnie na terenie gminy Mrągowo funkcjonuje 47 instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii (OZE). Największa to elektrownia fotowoltaiczna o mocy 0,5 MW w Polskiej Wsi zlokalizowana na terenie oczyszczalni ścieków. Na terenie gminy są również instalowane pompy ciepła oraz kolektory słoneczne i ogniwa fotowoltaiczne.

Gmina posiada także Program Opieki na Zabytkami Gminy Mrągowo na lata 2015-2018.

Uwarunkowania środowiskowe gminy przedstawiają się następująco:

- Na terenie gminy znajduje się 31 jezior o wielkości powyżej 1 ha,
- Wody powierzchniowe zajmują na terenie gminy Mrągowo obszar 2 594 ha.
- Na części obszaru gminy użytkowe poziomy wodonośne nie są w pełni izolowane od powierzchni terenu. Ujęcia wody na terenie gminy nie mają wyznaczonych bezpośrednie strefy ochrony sanitarnej.
- Blisko 54% terenu gminy Mrągowo stanowią obszary chronione.
- Na terenie gminy występują między innymi: Mazurski Parku Krajobrazowy, Zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Jeziora Sorkwické”, obszary Natura 2000 (obszar specjalnej ochrony ptaków „Puszcza Piska”, specjalny obszar ochrony siedlisk „Ostoja Piska”, specjalny obszar ochrony siedlisk „Gązwa”, Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Mazurska Ostoja Żółwia Baranowo” zawierający w swych granicach użytk ekologiczny „Rozlewisko Zawady”), Obszar Chronionego Krajobrazu Wielkich Jezior Mazurskich, Obszar Chronionego Krajobrazu Otuliny MPK-Zachód, Obszar Chronionego Krajobrazu Jezior Legińsko-Mrągowskich, położony pomiędzy jeziorem Czos a jeziorem Juksty, , pomniki przyrody (nieożywionej - głazy) w liczbie 4 szt., Leśny Kompleks Promocyjny „Lasy Mazurskie”.
- Na obszarze gminy występują tereny lęgowe bielika oraz biotopy żółwia błotnego.

Zdiagnozowane problemy w obszarze środowisko:

- zagrożeniem dla środowiska przyrodniczego na terenie gminy jest antropopresja związana z turystyką (znaczna penetracja naturalnych siedlisk flory i fauny, zaśmiecanie, itp.), rolnictwem (monokultury, fermy wielkotowarowe, nieprawidłowo prowadzone zabiegi agrotechniczne, zmiana stosunków wodnych), urbanizacją (wkraczanie zabudowy i infrastruktury technicznej na obszary przyrodnicze),
- w gminie Mrągowo nie funkcjonuje scentralizowany system ciepłowniczy,
- podobnie jak w strefie warmińsko-mazurskiej (obszar województwa poza obszarem miast: Olsztyna i Elbląga) wystąpiły przekroczenia poziomu docelowego **benzo(a)pirenu w pyłe PM10** - główną przyczyną wystąpienia przekroczeń była wzmożona emisja zanieczyszczeń ze źródeł komunalnych spowodowana niekorzystnymi warunkami klimatycznymi w okresie zimowym oraz spalaniem słabej jakości materiału grzewczego w mało wydajnych piecach,
- jezioro Kiersztanowskie charakteryzuje się złym stanem ekologicznym,
- jedynie 82% mieszkańców gminy korzysta z gminnej sieci wodociągowej,
- w gminie występuje niski poziom selektywnej zbiórki odpadów,

- wyjątkowo niski poziom skanalizowania gminy (wg liczby korzystających mieszkańców wynosi obecnie ok. 31,4% i jest niższy od przeciętnego dla gmin wiejskich regionu),
- powszechnym rozwiązaniem stosowanym w gminie są zbiorniki bezodpływowe (szamba) w liczbie 440 szt., często w złym stanie technicznym (nieszczelne),
- największe zagrożenie dla klimatu akustycznego na terenie gminy Mrągowo stanowi hałas komunikacyjny z drogi krajowej nr 16, jak również drogi krajowej nr 59.

Problemy w sferze dokumentów planistycznych:

- Aktualnie obowiązujące „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” zostało zatwierdzone uchwałą Nr XXIX/295/13 Rady Gminy Mrągowo z dnia 5 września 2013 r. (zmiana poprzednio obowiązującego studium, uchwalonego przez Radę Gminy Mrągowo uchwałą Nr XVIII/130/2000 z dnia 06 marca 2000 r.);
- Gmina Mrągowo posiada **tylko 43** szczegółowe miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego (mpzp objęte jest zaledwie 4,2% powierzchni gminy).

Spośród zaproponowanych celów strategicznych i kierunków działań, tutejszy organ zwrócił uwagę na te, których realizacja związana jest ze środowiskiem i powinna wpłynąć pozytywnie na jego stan.

W tabeli nr 22 dokumentu, ochrona środowiska została uwzględniona w celu strategicznym IV:

Cel strategiczny IV – nowoczesna infrastruktura rozwoju

1. Zwiększenie zewnętrznej dostępności komunikacyjnej oraz wewnętrznej spójności.
2. Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii.
3. Poprawa jakości i ochrona środowiska przyrodniczego.

Oraz w celach operacyjnych: Cel operacyjny: **Poprawa jakości i ochrona środowiska**, Kierunek działania: B. **Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego**; Cel operacyjny **Dostosowana do potrzeb sieć nośników energii** Kierunek działania: C.

Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

Należy też zauważyć, że w sposób pośredni poprawie środowiska będą też służyły inne przyjęte cele operacyjne, np. rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej i gazowej, czy też poprawa jakości dróg (sprzyjająca ograniczeniu np. hałasu komunikacyjnego).

Analizując zapisy Strategii należy zauważyć, że:

- problematyka **środowiskowa** jest obecna w dokumencie w sposób bezpośredni i uwzględnia najbardziej zasadnicze jej aspekty.

Zgodnie z art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko jednym z etapów przeprowadzenia strategicznej OOS jest opracowanie **Prognozy** oddziaływania na środowisko. Stosownie do brzmienia art. 46 pkt 1 powyższej ustawy, przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, wymagają projekty: koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, planów zagospodarowania przestrzennego oraz **strategii rozwoju regionalnego**. Zatem, ustawodawca założył, co do zasady konieczność przeprowadzenia procedury oceny strategicznej, w odniesieniu do wymienionych dokumentów. Wymienione w projekcie Strategii działania, zwłaszcza w dziedzinie infrastrukturalnej (niejednokrotnie z wykorzystaniem nowych, innowacyjnych technologii), posiadają ewidentny związek ze środowiskiem, zatem postanowienia zawarte w tym dokumencie stwarzają możliwość oddziaływania na wszystkie jego aspekty oraz mogą stwarzać **ramy** do późniejszej realizacji **przedsięwzięć mogących oddziaływać na środowisko lub też realizacja postanowień analizowanego dokumentu może spowodować znaczące oddziaływanie na to środowisko**. Realizacja wszystkich celów będzie następowała poprzez skonkretyzowane zadania i działania, zmierzające do wykonania poszczególnych projektów/przedsięwzięć.

Analizując Prognozę, można stwierdzić, że wypełnia kryteria formalne oraz merytoryczne nałożone w art. 51 ust. 2 ww. ustawy w zakresie zawartości prognozy oraz wcześniejszego uzgodnienia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie na poziomie odpowiednim.

W Prognozie oceniono też zgodność celów z innymi dokumentami, opracowywanymi na różnym szczeblu administracyjnym i o różnym zasięgu działania. Dokonano analizy

porównawczej celów przyjętych przez gminę z priorytetami, celami, wizją i misją - przyjętymi w dokumentach na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym.

Realizacja celów zawartych w Strategii, zazwyczaj stanowi trudne wyzwanie dla wszystkich podmiotów uczestniczących w procesie, szczególnie dla inwestorów, ponieważ umiejętne i zgodne z wymaganiami prawa pogodzenie zamierzeń (aczkolwiek nie niemożliwe) wymaga ogromnej odpowiedzialności w procesie przygotowania inwestycji, począwszy od etapu planowania do momentu jej eksploatacji i użytkowania. Niejednokrotnie, w celu zachowania wszystkich wymogów prawa, niezbędne są również odpowiednie nakłady finansowe, które skutecznie zabezpieczą środowisko przed negatywnym oddziaływaniem. Największe potencjalne oddziaływanie na środowisko w tym obszarze wiąże się z realizacją inwestycji infrastrukturalnych, w tym drogowych: rozbudowa i modernizacja sieci dróg.

W tym miejscu, tutejszy organ zwraca uwagę, na ogromne znaczenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego jako aktów prawa miejscowego, bowiem już na tym etapie Rada Gminy decyduje o sposobie przyszłego zagospodarowania i przeznaczenia terenów na określone cele. W planach następuje również zabezpieczenie środowiska przyrodniczego, poprzez odpowiednie ukształtowanie zapisów, zezwalających lub zakazujących określonych działań w obrębie poszczególnych terenów (np. zakaz wycinki drzew i zakrzaczeń, lokalizacji obiektów budowlanych w 100 metrowej strefie zbiorników wodnych, zakaz likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych, zmiany stosunków wodnych, trwałego zniekształcenia rzeźby terenu, zakaz niszczenia siedlisk itp.).

Przyjęte w Strategii kierunki, muszą przede wszystkim uwzględniać **rozwój w równowadze ze środowiskiem**. Polityka rozwoju gminy, powinna zatem dokonywać się przy poszanowaniu wartości środowiska przyrodniczego. Racjonalna i zrównoważona gospodarka zasobami ma zasadnicze znaczenie w ustalaniu celów Strategii, zwłaszcza w odniesieniu do gminy, która posiada cenne walory przyrodnicze i krajobrazowe. W realizacji Strategii należy uwzględniać działania na rzecz realizacji zasady zrównoważonego rozwoju, przystosowanie do zmian klimatu oraz ochronę różnorodności biologicznej. Dlatego, tak ważne jest, aby przy tworzeniu profesjonalnej oferty rozwoju w oparciu o zasoby przyrodnicze, historyczne i kulturowe, **uwzględniano środowisko oraz jego należytą ochronę**. Należy zaznaczyć, że wymienione kierunki nie służą ochronie środowiska, jako cel sam w sobie, a jedynie jako baza do rozwoju inwestycji. Zasoby przyrody nie powinny być traktowane wyłącznie jako przestrzenne walory lokalizacyjne, służące do zagospodarowania w celach rozwoju określonych funkcji. Strategia nie może być zatem ukierunkowana wyłącznie na cele ekonomiczne (inwestycyjne i gospodarcze), na co szczególnie należy zwracać uwagę przy lokalizowaniu inwestycji oraz przy opracowywaniu dokumentów planistycznych w gminie. Każdy z celów będzie realizowany poprzez działania, w ramach których powstaną konkretne przedsięwzięcia, w odniesieniu do których, zgodnie z wymaganiami prawa, najczęściej przeprowadzane jest postępowanie w sprawie oceny jego oddziaływania na środowisko. W ramach tej procedury, opracowywany jest raport oddziaływania na środowisko, którego zadaniem jest wykazanie w sposób szczegółowy i jednoznaczny, jaki faktyczny wpływ na środowisko będzie wiązał się z późniejszą ich realizacją i eksploatacją. Pozwala to na zagwarantowanie ochrony środowiska przyrodniczego w przypadku, jeśli dokument strategiczny, z uwagi na duży stopień ogólności (wynikający z jego charakteru) nie daje możliwości dokładnej oceny skali oddziaływania. Na terenie gminy istnieje szereg problemów, w tym również środowiskowych, wśród których najistotniejsze to: presja inwestorów, urbanizacja na terenach cennych przyrodniczo, degradacja naturalnego krajobrazu, niska emisja, narastający hałas, w tym komunikacyjny i inne. Rozwiązanie powyższych problemów będzie możliwe tylko dzięki ich właściwemu zdiagnozowaniu, ustaleniu celów i priorytetów, następnie zaplanowaniu i usystematyzowaniu konkretnych działań i zadań do realizacji. Wszystkie te elementy zostały ujęte w dokumencie strategicznym, zaś skutki z nich wynikające dla środowiska, oceniono w Prognozie.

UWAGI:

W ocenie tutejszego organu, w Prognozie/odpowiednio w dokumencie, należy zweryfikować niektóre kwestie oraz wskazane byłoby uwzględnić następujące sugestie i uwagi:

- 1) w dokumencie brakuje harmonogramu realizacji oraz źródeł finansowania Strategii,
- 2) w przypadku Gminy Mrągowo, z punktu widzenia ochrony środowiska priorytetem powinno uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w gminie i skanalizowanie gminy,

- 3) Gmina powinna również wzmożyć prace nad opracowywaniem mpzp, które jako akty prawa miejscowego pozwalają na zabezpieczenie środowiska przyrodniczego,
- 4) rozdział 4.3 Prognozy wskazane uzupełnić o **ochronę gatunkową**: omawiając zagadnienie ochrony gatunkowej, oprócz ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2015, poz. 1651 ze zm.) należałoby wskazać rozporządzenia wykonawcze, w szczególności:
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2014 r., poz. 1348),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409),
 - rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r., poz. 1408);
- 5) w odniesieniu do obszarów Natura 2000 wskazać na plany zadań ochronnych, wydawane w formie zarządzenia RDOŚ;
- 6) w odniesieniu do obszarów chronionego krajobrazu wskazać na akty prawne ustanawiające dany obszar;
- 7) wśród celów operacyjnych byłoby wskazane uwzględnić: ochronę przed powodzią i deficytem wody oraz **zmianami klimatycznymi** - zgodnie z sugestiami Ministerstwa Środowiska, w dokumentach programowych (np. w strategiach oraz innych o podobnym charakterze), powinny znaleźć się również zagadnienia **zmian klimatu**;
- 8) rozdział w zakresie rozwoju infrastruktury drogowej powinien być zgodny z „Planem rozwoju sieci drogowej dróg wojewódzkich województwa warmińsko-mazurskiego na lata 2012-2020 z perspektywą do roku 2030” (dokument opracowany przez Zarządu Dróg Wojewódzkich w Olsztynie) oraz Planem zagospodarowania przestrzennego województwa warmińsko-mazurskiego, przyjętym Uchwałą Sejmiku Województwa Warmińsko-Mazurskiego nr VII/164/15 z dnia 27 maja 2015 roku;
- 9) uwzględnić podnoszenie świadomości ekologicznej wskazując wprost na **prowadzenie działań edukacyjnych** (podobnie jak w Poś); edukacją ekologiczną należy objąć mieszkańców i przedsiębiorców oraz inne podmioty i jednostki; w procesie edukacji proponuje się uwzględnić kwestie dotyczące ochrony różnorodności biologicznej, sposobów i metod ograniczenia niskiej emisji, sposobów prawidłowego postępowania z odpadami, w tym selektywną zbiórką u źródła; zagadnienie ekoedukacji dotyczy w takim samym stopniu społeczeństwo, jak również przedsiębiorców, którzy w ramach Strategii, będą realizować projekty (będące również przedsięwzięciami w rozumieniu przepisów o ochronie środowiska). W działaniach tych warto byłoby również zwrócić uwagę na wdrażanie systemów zarządzania środowiskiem (w tym EMAS) oraz koncepcji społecznej odpowiedzialności biznesu (przedsiębiorstw) CSR, według której przedsiębiorstwa na etapie budowania strategii swojego rozwoju, dobrowolnie uwzględniają interesy społeczne i **ochronę środowiska**;
- 10) wymaganiem jest, aby w dokumentach przywoływać publikatory jednolitych tekstów ustaw - np.
 - ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.);
 - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2016 r., poz. 672).

Opinia niniejsza nie posiada charakteru wiążącego dla organu opracowującego projekt dokumentu, jednakże, w podsumowaniu, przygotowywanym na podstawie art. 55 ust. 3 *ustawy o udostępnianiu(...)* jest on zobowiązany uzasadnić wybór w odniesieniu do rozpatrywanych rozwiązań alternatywnych, a także przedstawić informację, w jaki sposób zostały wzięte pod uwagę i w jakim zakresie zostały uwzględnione:

- 1) ustalenia zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko;
- 2) opinie właściwych organów.

Projekt ww. dokumentu został oceniony pod kątem formalnym oraz merytorycznym.

Uzasadnienie

Pismem z 15.07.2016 r., znak: IPP.061.06.2016 (data wpływu do RDOŚ w Olsztynie 20.07.2016 r.) przedłożonym przez Wójta Gminy Mrągowo, zwrócono się do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Olsztynie w sprawie wydania opinii, wymaganej w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko do projektu dokumentu „**Strategia Rozwoju Gminy Mrągowo do 2025**”.

Opinia niniejsza wymagana jest z mocy art. 54 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2016 r., poz. 353 ze zm.), na podstawie którego organ opracowujący projekt dokumentu, wymagający **strategicznej oceny oddziaływania na środowisko** poddaje projekt, wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, opiniowaniu przez właściwe organy.

Z mocy art. 57 ust. 2 ww. ustawy, organem opiniującym właściwym w przedmiotowej sprawie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska. W związku z powyższym Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie przedkłada niniejszą opinię do wykorzystania zgodnie z art. 55.1. powyższej ustawy.

p.o. Regionalnego Dyrektora
Ochrony Środowiska w Olsztynie
Agata Moździerz

Otrzymują: (za dowodem doręczenia) - **przez e-PUAP**

1. Wójt Gminy Mrągowo, ul. Królewiecka 60A, 11-700 Mrągowo
2. aa